

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра цивільно-правових дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з навчальної роботи
проф. Гаврилюк С. В.

« _____ » _____ 2013 р.

Господарське та трудове право

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
підготовки магістра
спеціальності 8.070904 «Землевпорядкування та кадастр»

Луцьк – 2013

Програма навчальної дисципліни «Господарське та трудове право» для студентів спеціальності 8.070904 «Землевпорядкування та кадастр». – 7 червня 2013р. – с.

Розробник:
старший викладач
кафедри цивільно-правових дисциплін

Вознюк Н. І.

Рецензент:
професор кафедри
цивільно-правових дисциплін
кандидат юридичних наук

Якушев І. М.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін

протокол № ____ від ____ . ____ . 2013 р.

В. о. завідувача кафедри
цивільно-правових дисциплін
кандидат юридичних наук, доцент _____ (Духневич А. В.)

Програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною комісією юридичного факультету

протокол № ____ від ____ . ____ . 2013 р.

Голова науково-методичної
комісії юридичного факультету _____ (Гусак А. П.)

Програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною радою університету

протокол № ____ від ____ . ____ . 2013 р.

© Вознюк Н. І., 2013 р.

Вступ

Господарське право та трудове право України є одними з провідних галузей у системі права України. Їм властива широка, внутрішньо узгоджена сукупність правових норм, набір вихідних загальних положень – предмет, метод, принципи та інше, які розкривають своєрідність і специфіку правового регулювання. Навчальна дисципліна «Господарське і трудове право» являє собою систему взаємоузгоджених елементів навчального процесу, які зорієнтовані на вивчення її студентами.

Предметом вивчення курсу є теоретичні проблеми основних інститутів господарського та трудового права, проблеми правозастосовчої практики в процесі господарських і трудових відносин.

Міждисциплінарні зв'язки: вивченню навчальної дисципліни «Господарське та трудове право» передують вивчення дисципліни «Правознавство», щодо інших дисциплін, то вивчення навчальної дисципліни «Господарське та трудове право» сприяє формуванню професійних якостей студентів щодо організації обігу земельних ресурсів, проведенню землевпорядкування та правового закріплення статусу земельних ділянок.

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів:**

1. Основи господарського права України
2. Основи трудового права України

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою викладання навчальної дисципліни** є забезпечення набуття студентами географічного факультету знань з актуальної проблематики трудового і господарського права, формування навичок самостійної роботи з оновлення знань у вказаних сферах.

1.2. **Основними завданнями вивчення дисципліни** “Господарське та трудове право” є

оволодіти теоретичним підґрунтям галузей права;

оволодіти нормативним матеріалом, застосовуючи для його вивчення здобуті знання з теорії;

вивчити актуальну практику застосування норм трудового та господарського права у безпосередньому регулюванні правовідносин;

набути базових навичок практичного застосування норм права.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

теоретичні засади господарського та трудового права;
систему законодавства, яке регулює трудові та господарські правовідносини ;
сучасний стан, особливості та основні тенденції розвитку юридичної практики;
форми захисту прав громадян у сфері дисципліни праці;
підстави та порядок застосування юридичної відповідальності за порушення чинного господарського та трудового законодавства.

вміти :

використовувати у безпосередній діяльності та при подальшому вдосконаленні знань і вмінь теоретичні засади вказаних галузей права;
аналізувати юридичні факти, які є підставою виникнення, зміни та припинення трудових та господарських правовідносин;
орієнтуватися в системі чинного господарського та трудового законодавства;
тлумачити чинне господарське та трудове законодавство;
застосовувати норми права шляхом безпосередньої правозастосовчої діяльності та складення окремих правових документів.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 54 години / 1,5 кредиту ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль № 1 Основи господарського права України

ТЕМА 1. Поняття господарського права та господарських правовідносин.

Поняття, ознаки, види господарської діяльності та принципи її здійснення. Господарське право як галузь права. Поняття та особливості господарського законодавства.

Поняття та види суб'єктів господарського права.

ТЕМА 2. Загальні засади майнових відносин у сфері господарювання. Господарські зобов'язання.

Майно у сфері господарювання.

Поняття та форми власності в економіці України.

Поняття та види господарських зобов'язань, підстави їх виникнення. Виконання та припинення господарських зобов'язань. Поняття, ознаки та види господарсько-правової відповідальності

Змістовий модуль № 2. Основи трудового права України

ТЕМА 3. Поняття трудового права та трудових правовідносин. Трудовий договір.

Поняття, предмет, метод і система трудового права. Суб'єкти трудового права.

Поняття трудового договору і порядок прийому на роботу. Зміна умов трудового договору.

Підстави припинення трудового договору, їх юридичне значення та класифікація. Оформлення звільнення і проведення розрахунку.

ТЕМА 4. Робочий час і час відпочинку. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність сторін трудового договору.

Поняття та види робочого часу. Режим робочого часу та його види.

Поняття та види часу відпочинку. Відпустки, їх види та порядок надання.

Поняття трудової дисципліни та методи її забезпечення. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність сторін трудового договору.

3. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Форма підсумкового контролю успішності навчання - залік

4. Методи та засоби діагностики успішності навчання

Діагностика успішності навчання - це з'ясування умов і обставин, у яких протікає процес навчання; отримання чіткого уявлення про причини, які сприяють чи перешкоджають досягненню поставлених завдань.

Основними методами та засобами діагностики успішності навчання при вивченні дисципліни «Господарське та трудове право» є:

- усне опитування на практичних заняттях;
- участь у дискусіях, наукових конференціях, круглих столах;
- виконання письмових робіт: творчих завдань, задач, тестів, рефератів, тез доповідей, самостійних, контрольних робіт;
- індивідуальні бесіди із студентами з метою аналізу рівня засвоєння матеріалу, аналізу набутих практичних навичок;
- залік.

5. Список джерел

Змістовий модуль № 1

ЗАКОНОДАВСТВО

Основне:

1. Конституція України //Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст.141.
2. Господарський Кодекс України від 16.01.03р. //Офіційний вісник України. – 2003. – №11 – Ст. 462.
3. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 р. //Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 49. – Ст. 682.
4. Про акціонерні товариства: Закон України від 17 вересня 2008 р. № 514-V //Відомості Верховної Ради України. – 2008. – № 50-51. – Ст. 384.
5. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 року № 1023-XII //

Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 30. – Ст. 379.

Додаткове

6. Цивільний кодекс України від 16.01.03р. //Офіційний вісник України. –2003. – № 11. – Ст. 461.
7. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 року № 1798-ХІІ //Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 6. – Ст. 56 .
8. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 1 червня 2000 р. //Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 36. – Ст. 299.
9. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15 травня 2003 р. //Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31-32. – Ст. 63.
10. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 14 травня 1992 року № 2343-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 31. – Ст.440.
11. Про цінні папери і фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3480-ІУ //Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 31. – Ст. 268 .
12. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 р. //Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5-6. – Ст. 30.
13. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. //Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – Ст. 377.
14. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 р. //Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 47. – Ст. 646.
15. Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон: Закон України від 13 жовтня 1992 р. //Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 50. – Ст. 676.
16. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.96р. //Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №36. – Ст. 164.
17. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 12. – Ст. 64.
18. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26.11.93 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – №50. – ст. 472.
19. Про природні монополії: Закон України від 20.04.2000р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – №30. – Ст. 238.

20. Про рекламу: Закон України від 03.07.96р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 39. – Ст. 181.
21. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 1. – Ст. 1.
22. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом: Закон України від 28.11.2002р. // Відомості Верховної Ради України . – 2003. – № 1. – Ст. 2.
23. Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди): Закон України від 15.03.01р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 21. – Ст. 103.
24. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.91р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 47. – Ст. 646.
25. Про інноваційну діяльність: Закон України від 6 вересня 2002 р. ' // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36. – Ст. 266.
26. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 13.12.91р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 12. – Ст. 165.
27. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.93р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 33.
28. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків: Закон України від 16.07.99р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 40. – Ст. 363.
29. Про пріоритетні напрямки розвитку науки і техніки: Закон України від П.07.2001р.// Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 48. – Ст. 253.
30. Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 16.01.2003р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 13. – Ст. 93.
31. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.96 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 19. – Ст. 80.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Вінник О. М. Господарське право: Навчальний посібник [Електронний ресурс] / О. М. Вінник. – К.: Правова єдність, 2009. – 766 с. – Режим доступу: http://www.big-lib.com/book/42_Gospodarske_pravo
2. Господарське право України: [Підручн. Для студентів юрид. спец. вчз] / За ред В. М.

- Гайворонського і В. П. Жушмана. – Х.: Право, 2005. – 384 с.
3. Задихайло Д. В. Господарське право [Електронний ресурс] / Д. В. Задихайло. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/1584072048615/pravo/gospodarske_pravo_-_zadihaylo_dv
 4. Щербина В. С. Господарське право [Електронний ресурс] / В. С. Щербина. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/1463120342855/pravo/gospodarske_pravo_-_scherbina_vs
 5. Господарське право: Практикум [Електронний ресурс] / В. С. Щербина (кер. авт. кол.), Г. В. Пронська, О. М. Вінник та інші; [За заг. ред. В. С. Щербини]. – [2-е вид., перероб. і доп.] – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 416 с. – Режим доступу: <http://law.biz.ua/books/0022/>

Змістовий модуль № 2.

ЗАКОНОДАВСТВО.

Основне

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс законів про працю України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%96%D0%B2%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%8E>
3. Про зайнятість населення: Закон України від 5 липня 2012 року № 5067-VI // Офіційний вісник України. – 2012. – № 63. – Ст. 2565.
4. Про колективні договори і угоди: Закон України від 1 липня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 36. – С. 361.
5. Про відпустки: Закон України від 15 листопада 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 2. – Ст. 4.
6. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 3 березня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 34. – Ст. 227.
7. Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 49. – Ст. 668.
8. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15 вересня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 45. – Ст. 397.
9. Про оплату праці. Закон України від 24 березня 1995 року N 108/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 17. – Ст. 121.

Додаткове

1. Міжнародна хартія прав людини. //Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи. /Упорядник Ю.К. Качуренко. – К.: Наук. думка, 1992.
2. Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні. Закон України в редакції Закону № 1613-III від 23.03.2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 16. – Ст. 167.
3. Про державну службу. Закон України від 16 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 57. – Ст. 490.
4. Дисциплінарний статут прокуратури України. Затверджено Постановою Верховної Ради України від 6 листопада 1991 року // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 4. – Ст. 15.
5. Програма вивільнення жінок із виробництва, пов'язаних з важкою працею та шкідливими умовами, а також обмеження використання їх праці у нічний час на 1996-1998 роки: Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 27 березня 1996 р. № 381 // Людина і праця: Інформаційний бюлетень Мінпраці України. – 1996. – № 5.
6. Положення про порядок укладання контрактів при прийнятті (найманні) на роботу працівників. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 19 березня 1994 р. № 170 "Про впорядкування застосування контрактної форми трудового договору" // Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами. – К.: Юрінком Інтер, 2000.
7. Про трудові книжки працівників. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1993 р. № 301 // Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами. – К.: Юрінком Інтер, 2000.
8. Порядок надання щорічної відпустки тривалістю до 56 календарних днів керівним, педагогічним, науково-педагогічним працівникам освіти та науковим працівникам. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 року № 346 // Офіційний вісник України. – 1997. – № 16. – С. 73.
9. Список виробництв, цехів, професій із шкідливими і важкими умовами праці, зайнятість працівників на роботах в яких дає право на щорічну додаткову відпустку. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 1997 року № 1290 // Офіційний вісник України. – 1997. – № 48. – С. 22.
10. Про порядок і умови надання державним службовцям додаткових оплачуваних відпусток. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1994 року № 250 //

Збірник постанов уряду. – 1994. – № 8. – Ст. 22.

11. Про впорядкування умов оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери: Постанова Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2001 р. № 134 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 7. – Ст. 278.
12. Інструкція про порядок внесення подання про відсторонення осіб від роботи або іншої діяльності: Затверджена наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 квітня 1995 р. № 66 // Бюлетень нормативних актів міністерств і відомств України. – 1995. – № 12.
13. Положення про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій. Затверджено наказом Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України від 28 червня 1993 р. № 43 // Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами. – К.: Юрінком Інтер, 2000.
14. Інструкція про порядок ведення трудових книжок на підприємствах, в установах і організаціях. Затверджено наказом Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства соціального захисту населення України від 29 липня 1993 р. № 58 // Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами. – К.: Юрінком Інтер, 2000.
15. Порядок застосування Списків виробництв, цехів, професій із шкідливими і важкими умовами праці, зайнятість працівників на роботах в яких дає право на щорічні додаткові відпустки за роботу із шкідливими і важкими умовами праці та за особливий характер праці. Затверджено Наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 30 січня 1998 року № 16 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 5. – С. 191.
16. Типові правила внутрішнього трудового розпорядку для робітників і службовців підприємств, установ і організацій, затверджені Постановою Державного комітету СРСР з праці та соціальних питань за погодженням з ВЦРПС від 20 липня 1984 року № 213 // Бюлетень Госкомтруда СРСР. – 1984. – № 11.
17. Про практику застосування судами законодавства про оплату праці. Постанова Пленуму Верховного суду України № 13 від 24 грудня 1999 року.
18. Про практику розгляду судами трудових спорів: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 1992 р. № 9 // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 1995. – № 1. – С. 375-387.
19. Про практику застосування Конституції України при здійсненні правосуддя: Постанова

Пленуму Верховного Суду України від 1 листопада 1996 р. № 9 //Юридичний Вісник України. – 1996. – № 48.

ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Болотіна Н. Б. Трудове право України: [Підручник] / Н. Б. Болотіна. – [5-те вид., перероб. і доп.] – К.: Знання, 2008. – 860 с.
2. Венедиктов В. С. Конспект лекцій по трудовому праву України: [Учеб. пособие для высших учебных заведений] / В. С. Венедиктов. – Харьков: Консум, 1998. – 140 с.
3. Прокопенко В. І. Трудове право України: [Підручник] / В. І. Прокопенко. – Харків: Консум, 1998. – 250 с.
4. Трудове право України: Академічний курс: [Підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З. Я. Козак та ін.; За ред. П. Д. Пилипенка. – К.: Концерн "Видавничий дім "Ін Юре", 2007. – 536 с.
5. Трудове право України: [Курс лекцій] / За ред. П. Д. Пилипенка. – Львів, Вільна України, 2006. – 160 с.
6. Трудове право України: [Підручник] / За ред. Н. І. Болотіної, Г. І. Чанишевої. – Київ: Знання, 2000. – 560 с.
7. Трудове право України: [Підручник] / За заг. ред. Н. М. Хуторян. – К.: А.С.К., 2004. – 608 с.
8. Трудові спори: [Навч. посіб.] / За заг. Ред. В. П. Пастухова. – К.: Магістр-XXI ст., 2005.-272 с.

Інтернет ресурси

Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://www.kmu.gov.ua>

ОРГАНИ СУДОВОЇ ВЛАДИ

Конституційний Суд України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://www.ccu.gov.ua>

Вищий господарський суд України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://www.arbitr.gov.ua>

Верховний Суд України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.scourt.gov.ua>

Єдиний державний реєстр судової практики [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.reyestr.court.gov.ua>

БІБЛІОТЕКИ

Спілка юристів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.lawersunion.org.ua>

Асоціація правників України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.uba.kiev.ua>

Нотаріуси України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.notarius.com.ua>

Київський правовий клуб [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.lawclub.org.ua>

Національна бібліотека України ім. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.nbuv.gov.ua>

Бібліотека Парламенту України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.rada.kiev.ua/LIBRARY/index.htm>

Наукова бібліотека ім. М. Максимовича [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://library.univ.kiev.ua>

Gonzaga Law Library on Ukraine [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://law.gonzaga.edu/library/ukraine.htm>

Ukrainian Resource Library (Sabre) [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.sabre.org>

ВИДАВНИЦТВА

Юрінком Інтер [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yuricom.kiev.ua>

Юстиніан [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua>

ПЕРІОДИКА

Юридическая практика [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.yurpractika.com>

Юридичний вісник України (Юрінком Інтер) [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.yuricom.kiev.ua/uvu>

Галицькі Контракти [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://www.kontrakty.com.ua>

Урядовий кур'єр [Електронний ресурс]. – Режим доступу: **<http://www.ukcc.com.ua>**

Офіційний вісник України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://www.gdo.kiev.ua>

Правоведение [Електронний ресурс]. – Режим доступу: **<http://pravoved.jurfak.spb.ru>**

Світ права (правовий інтернет часопис) [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://www.worldoflaw.net>

ПРАВОВІ ПОШУКОВІ СИСТЕМИ

Законодавство на сервері Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: **<http://www.rada.gov.ua/laws/pravo/new>**

Законопроекти на сервері Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: **<http://www.rada.gov.ua/proza.htm>**

Нормативно-правова база на Урядовому порталі [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://www.kmu.gov.ua/z1/portal/templ?page=search>